

Forfatter: Ulfeldt, Leonora Christina

Titel: Udrag fra Jammers Minde og andre selvbiografiske Skildringer

Citation: Ulfeldt, Leonora Christina: "Jammers Minde og andre selvbiografiske Skildringer", i Ulfeldt, Leonora Christina: *Jammers Minde og andre selvbiografiske Skildringer*, udg. af JOHS. BRØNDUM-NIELSEN ; C. O. BØGGILD-ANDERSEN , Rosenkilde og Bagger, 1949, s. XIX. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-leonora01-shoot-idm140124514308768.pdf> (tilgået 29. april 2024)

Anvendt udgave: Jammers Minde og andre selvbiografiske Skildringer

Da Sindet faldt til Ro, gjorde Aandens Krav sig gældende. Hvorledes hun til at begynde med, da der var nægtet hende al Adgang til Haandarbejde, Læsning og Skrivning, med stor Opfindsomhed hjalp sig selv, beretter hun om i Selvbiografien og i "Jammers-Minde". Man mindes næsten om, hvorledes Robinson Crusoe indrettede sig paa den øde Ø. Lidt efter lidt slappedes dog det strenge Tilsyn, saaledes at hun bl. a. kunde sætte sig i skriftlig Forbindelse med Slægt og Venner og følge sine Børns Skæbne. Christian V. gav hende efter sin Tronbestigelse endnu et Kammer ved Siden af det gamle (1671) og en Aarspension (1672), som hun anvendte bl. a. til Bogkøb. Fra da af fik hendes Skrivelyst frit Løb. Foruden "Jammers-Minde", Selvbiografien og Digtene skrev hun et stort Værk "Heltinders Pryd" om Kvinder, der havde vundet Berømmelse ved forskellige Dyder og Bedrifter. Heraf er dog kun (i Afskrift) et større Brudstykke bevaret, vistnok omarbejdet efter Løsladelsen. Det behandler de "fornuftige, stridbare, regerende Heltinder" og skildrer i denne Gruppe bl. a. Oldtidssagndronningen Semiramis, Thyra Danebod, Dronning Margrethe, Dronning Isabella af Spanien og Dronning Elisabeth af England. I Indledningen protesterer hun mod den almindelige Opfattelse, at Kvinden skulde staa lavere end Manden paa Grund af hendes legemlige Svaghed. "De svare ikke alle til Mands Navn i Gerningen, som bære xx Titel af Mands Navn, men ofte svare Kvinder til Helters Navn i Gerningen og bære dog ikkun Kvinders Navn. Hvorofte ser man kvindagtige Hjerter i Mænds Legemer, og der imod igen mandelige Kræfter i svage Kar. Det er ubilligt, at man maaler Gerningen efter Personen, og skatter ikke Personen efter Gerningen." Leonora Christina gør sig her til Talsmand for Kvindernes Ligeberettigelse med Mændene - og hun havde unægtelig en vis Ret til at føre denne Tale.